

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.09.1972, sp. zn. Tpj 51/71, ECLI:CZ:NS:1972:TPJ.51.1971.1

Číslo: 23/1973

Právní věta: Usnesení samosoudce podle § 314c odst. 4 tr. ř., jímž bere do vazby zadrženou osobu (§ 76 tr. ř.), která mu byla prokurátorem odevzdána spolu s návrhem na potrestání, je rozhodnutím o vazbě ve smyslu § 68 tr. ř., proti němuž je přípustná stížnost. Naproti tomu propuštění na svobodu takové osoby, která nebyla dosud podle § 68 tr. ř. vzata do vazby, není rozhodnutím o vazbě. Samosoudce podle § 314c odst. 4 tr. ř. propustí takovou osobu na svobodu (jestliže nejsou dány důvody vazby podle § 67 tr. ř.) opatřením, proti němuž není opravný prostředek přípustný.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.09.1972

Spisová značka: Tpj 51/71

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Řízení před samosoudcem, Vazba

Předpisy: 141/1961 Sb. § 67

§ 179b odst. 1 písm. i

§ 179e odst. 2

§ 198 odst. 3

§ 314a odst. 2

§ 314c odst. 4

§ 68

§ 74 odst. 1

§ 76

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 23/1973 sb. rozh.

Usnesení samosoudce podle § 314c odst. 4 tr. ř., jímž bere do vazby zadrženou osobu (§ 76 tr. ř.), která mu byla prokurátorem odevzdána spolu s návrhem na potrestání, je rozhodnutím o vazbě ve smyslu § 68 tr. ř., proti němuž je přípustná stížnost.

Naproti tomu propuštění na svobodu takové osoby, která nebyla dosud podle § 68 tr. ř. vzata do vazby, není rozhodnutím o vazbě. Samosoudce podle § 314c odst. 4 tr. ř. propustí takovou osobu na

svobodu (jestliže nejsou dány důvody vazby podle § 67 tr. ř.) opatřením, proti němuž není opravný prostředek přípustný.

(Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21. 9. 1972 č. [Tpj 51/71.](#))

Při objasňování přečinů, jež je upraveno v oddíle osmém hlavy desáté tr. ř., může být za podmínek stanovených v § 76 tr. ř. provedeno zadržení podezřelé osoby (§ 179b odst. 1 písm. i/ tr. ř.).

Podle odst. 4 § 76 tr. ř. pak orgán, který zadržení provedl nebo kterému zadržená osoba byla odevzdána, tuto osobu bezodkladně vyslechne a propustí ji na svobodu, bude-li podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou. Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, je tento orgán povinen odevzdat ji spolu s důkazním materiálem prokurátorovi nejpozději do 48 hodin od zadržení nebo převzetí.

Na citované ustanovení navazuje ustanovení § 179e odst. 2 tr. ř., podle něhož v případě, že spolu se zprávou o výsledku objasňování je prokurátorovi předána též zadržená osoba, odevzdá prokurátor tuto osobu, pokud ji nepropustí na svobodu, nejpozději do 48 hodin soudu spolu s návrhem na potrestání. O vazbě rozhodne soud.

Ze znění tohoto ustanovení přímo vyplývá, že prokurátor v těchto případech o vazbě nerozhoduje, a proto nevydává usnesení ani tehdy, když zadrženou a jemu předanou osobu propustí na svobodu. Totéž ovšem tím spíše platí pro postup orgánů konajících objasňování, které vzhledem k ustanovení § 68 tr. ř. nejsou v žádném případě oprávněny rozhodnout o vazbě. Pokud tedy orgány konající objasňování nebo prokurátor propustí zadrženou osobu na svobodu, učiní tak neformálním způsobem, tj. opatřením, proti němuž není stížnost přípustná.

Postup samosoudce je upraven v oddílu čtvrtém hlavy devatenácté ustanovením § 314c odst. 4 tr. ř., podle kterého v případě, že spolu s návrhem na potrestání byla samosoudci odevzdána osoba zadržená podle § 76 tr. ř., rozhodne samosoudce, pokud ji nepropustí na svobodu, nejpozději do 48 hodin o jejím vzetí do vazby. Neformální řízení spojené s objasňováním přečinů, které má umožnit urychlené postavení pachatele přečinu před samosoudce, se tedy konkrétně projevuje v řízení před soudem v tom, že samosoudce rozhoduje, a to usnesením, výlučně o vzetí zadržené osoby do vazby. Proti takovému usnesení samosoudce, jímž byla zadržená osoba vzata do vazby, je přípustná stížnost (§ 74 odst. 1 tr. ř.). Pokud však samosoudce obdobně jako orgány konající objasňování nebo prokurátor při nedostatku vazebních důvodů propustí zadrženou osobu na svobodu, nerozhoduje tím o vazbě, tak jako tím nerozhodli o vazbě prokurátor ani orgány konající objasňování. Proto také samosoudce provede propuštění zadržené osoby na svobodu neformálním způsobem, tj. opatřením, proti němuž není přípustný opravný prostředek. Takovým opatřením je současně vyčerpán případný návrh prokurátora, aby zadržená osoba, která s návrhem na potrestání byla odevzdána soudu, byla vzata do vazby.

Bude-li příslušným konat řízení o návrhu na potrestání z důvodu § 314a odst. 2 tr. ř. (protože má být uložen souhrnný trest a dřívější trest byl uložen v řízení před senátem) senát, rozhodne senát usnesením o tom, že se zadržená osoba bere do vazby; jinak propustí zadrženou osobu na svobodu předseda senátu (§ 198 odst. 3 tr. ř.), a to rovněž opatřením, poněvadž v tomto případě nejde o rozhodnutí o vazbě, ale o propuštění ze zadržení.

Z uvedeného zároveň vyplývá, že v případě, že by se během doby zadržení podezřelé osoby nepodařilo přečin náležitě objasnit a byly by splněny podmínky pro vzetí podezřelého do vazby, bylo by nutné zahájit vyšetřování a prokurátor by vzal zadrženou osobu do vazby, tedy rozhodl by o vazbě (§ 68 tr. ř.).

Z toho, co bylo řečeno, plyne tento konečný závěr: a) Rozhodnutím o vazbě ve smyslu § 68 tr. ř. je toliko usnesení samosoudce, jímž podle § 314c odst. 4 tr. ř. bere do vazby zadrženou osobu (§ 76 tr. ř.), která byla samosoudci odevzdána spolu s návrhem na potrestání. Proti tomuto usnesení je stížnost přípustná (§ 74 odst. 1 tr. ř.). b) Naproti tomu propuštění na svobodu zadržené osoby, která byla spolu s návrhem na potrestání odevzdána samosoudci podle § 314c odst. 4 tr. ř. a která tedy dosud nebyla vzata podle § 68 tr. ř. do vazby, není rozhodnutím o vazbě. Samosoudce při nedostatku vazebních důvodů takovou osobu propustí na svobodu neformálním způsobem, to znamená opatřením, proti němuž není opravný prostředek přípustný.